

ОТДѢЛЪ IV.

Покровителство на малцин-
ствата.³⁶⁾

SECTION IV.

Protection des Minorités.

³⁶⁾ I. *Общи бележки.* Въ тоя отдѣлъ (чл. 49, — 57) се опредѣлятъ специалнитѣ гаранции за покровителството на националнитѣ малцинства находящи се въ България, било като отдѣлни субекти на правото или организирани въ групи. Всички постановления съдържащи се въ Отдѣла, България се задължава да признае, като основни закони и да ги счита, като задължения отъ международенъ интересъ, поставени подъ гаранцията на О. Н. (чл. 49). Никакъвъ законъ, никакъвъ правилникъ и никакво официално разпореждане, се казва въ сжщия текстъ, не може да бжде поставено въ противоречие или несъгласие съ тия постановления и никакъвъ законъ, правилникъ или официално разпореждане не може да има по-голѣма сила отъ тѣхъ.

Гаранциитѣ, които визиратъ тия разпореждания, като не засѣгатъ материалнитѣ интереси въ свръзка съ войната, се явяватъ такива отъ морално естество. Значението имъ би било отъ първостепенна важность, и като необходимо условие за успокояване духоветъ и консолидирането на мира на Балканския п-овъ, особено поради оставянето на голѣмо число български етнически малцинства подъ чуждъ суверенитетъ, ако конференцията, която изготви и наложи на България условията на Мирния Договоръ не бѣ отбѣгнала да даде едно окончателно разрешение на въпроса, последното ще се види по-долу.

II. *Понятие.* Обикновено съ думата „малцинство“ се означава оня сборъ отъ лица, принадлежащи на една раса, една религия или говорящи на езикъ, които се отличаватъ отъ расата, религията или езика на мнозинството отъ жителитѣ на страната. Следователно, основния белегъ на тоя сборъ отъ лица, свръзани помежду си чрезъ еднаквостта на расовиятъ имъ произходъ и пр. споредъ тая дефиниция би трѣбвало да бжде, щото тѣ да представляватъ отъ себе си малцинство по отношение на другата група, която е мнозинството и която обикновено е управляващата. (Rosting H. вж. библиограф. въ края).

Понеже има държави въ които управляющата група по численость може да бжде по-малка отъ малцинството напр. Англия и пр. въ такъвъ случай дефиницията дадена по-горе губи своята смисълъ. Ето защо намираме, че по-широкото тълкуване на понятието „малцинство“ ще трѣбва да подразбира не численно по-малкитѣ групи, а ония които като не сж управляющъ елементъ въ държавното устройство, различаватъ се отъ тѣхъ по раса, религия и езикъ и се нуждаятъ отъ свободата да се самоопредѣлятъ, и развиватъ като такива съ съответнитѣ за това гаранции. Въ държането на последното спрѣмо управляващата група трѣбва да бжде манифестирано ясно желанието да запазятъ и развиватъ свойственитѣ си белези на отдѣлна групировка. Следователно, това манифестиране ще е единъ отъ главнитѣ елементи на понятието „малцинство“

Покровителството на тия групировки може да бжде уредено и гарантирано или

а. - отъ вътрешното законодателство на страната или

б. - по договоръ съ една или повече държави.

Ньойския Миренъ Договоръ, наредъ съ Версайлския, Трианонския и Сень-Жерменския е турилъ началото на това покровителство, като е засѣгналъ едновременно и вътрешното законодателство съ прокарването задължително на редица законоположения, които ще трѣбва да иматъ силата:

а. - на основни закони въ държавата и

б. - на задължения отъ международенъ интересъ, поставени подъ гаранцията на Обществото на Народитѣ.

Съ поставянето малцинствата съгл. чл. 57 подъ закрилата на О. Н., даването право на сжщитѣ да подаватъ заявления и правятъ оплаквания предъ О. Н. се поставя началото на покровителство на малцинствата отъ нормитѣ и обичаитѣ на международното право.

III. *Исторически прегледъ.* а. - Поданицитѣ на една чужда държава. Въ предишнитѣ епохи чужденецътъ се е третираалъ като неприятель (hostis). Народитѣ бѣха затворени въ своитѣ граници и не се интересуваха отъ съседитѣ си. Дори тѣ не ги признаваха. Само оня, който се е явявалъ да търси тѣхното убежище е билъ приеманъ